

olgo
rja.
sega
7.
eda
redi
da
fasti
ko
tave
če
pred
vse
voje
ishe.
pod-
i po
ične
etu,
anali
likor
nom,
stite
rkeve
litev,
rugič
ec.
agi-
eka).
i Se-
vega
jo ti
p je
hiše
ščan-
bode
idno,
i pa
o, kri-
o, a
zil je
volijo
tako
mrtni
lo ko
il, da
il tar-
o; in
vasi
ridno
govor
potem
po
redni-
kona,
štev.
m od
e zdaj
č, da
doto
kakor
ljaska
na. Z
- Na-

po naši eksportni industriji. Ali v najboljših letih 1891. do 1900) se je v balkanskih državah komaj 6% skupnega našega izvoza izpeljavalo. To nima torej sploh nobenega pomena za nas! In za teh vbojih 6% naj bi mi križali kmeti? Ne! Torej, kmetje, na noge, brate, se, dokler je čas, zahtevajte od svojih poslancev, da vas v resnici zastopajo!

8-urni delavnik. Ob priliki letošnjega praznovanja 1. maja predložili so soc. dem. poslanci načrt za vpeljavo 8-urnega delavnika od 1. 1916 naprej. Po tem načrtu naj bi vladal leta 1912 le deseturni, do 1. 1915 deveturni in pozneje osemurni delavnik.

Slovenska visoka šola. Prvaški poslanci hočejo v državni zbornici obenem z ureditvijo razne italijanske fakultete zahtevati iz novega ustanovitve slovenske univerze v Ljubljani. Tej misli se pač malo meša. Res je namreč, da so odlični slovenski izobraženci sami javno priznali, da za tako visoko šolo ni kulturnih predpogojev. Vstvarite torej v prvi vrsti te predpogoje! Glejte, da ne bode toliko analfabetov med Slovenci! Glejte, da se ljudsko šolstvo izboljša! In potem bomo naprej govorili. Sicer pa vsa ta razprava s slovensko univerzo ni drugega nego v politične namene zlorabljena stvar. Pesek hočejo v politično mlačino vstati.

Naši dolgovi. V državnem zboru imel je nemški napredni posl. Steinwender daljši govor, kateremu posnemamo sledeče zanimive stavke: Leta 1903 smo na Avstrijskem napravili več kot 1.000 milijonov kron novega dolga. Mala država ima za svojo 9 1/2%-no rento kurz 102, pa komaj 96 1/2. Ako pregledamo letošnji proračun, potem sploh vidimo, da smo že za 100 milijonov pasivni. K temu pridejo še troški za druge uredbe kakor dveletno vojaško službo, zavarovanje, za aneksijo Bozne (12 milijonov) itd. Vse to je še premalo. Zdjaj hoče vlada še druge davke vpeljati.

Nemški cesar na Dunaju. Te dni je bivala naša cesarska dvojica na Dunaju. Vršile so velike slavnosti. Bila je to krasna zahvala, ki jo je izrekel avstrijsko prebivalstvo nemškemu cesarju za njegovo odločilno pomoč v srbsko-avstrijskem sporu. Obisk nemškega cesarja je bil utrdil zvezo med našo državo in Nemčijo. Zato tudi ni čuda, da se skriti in odkriti sovražniki Avstrije tako strupeno hudujejo nad obiskom. Tudi slovenski prvaški listi so ob priliki pokazali svojo pravo dušo in svoje srce nasprotno prepričanje.

60 tisoč umorov. Mladoturški časopisi namenjajo odkrito, da se je v Anatoliji 60 tisoč ljudi pomorilo. Umori se pa še nadaljujejo. Vlada je sklenila, da vsacega morilca takoj ustreliti in tako tudi turški vrhovni cerkveni poglavar šajh, ki je bil dovoljen.

Dopisi.

Iz občine Radinske. Dragi „Štajerc“, huda mi preti tukaj; ne morem zmolčati, češ ali moraš imeti! Uskok Zemljic kot kandidat za župnika? Ne! Iz radovednosti bi ga prosili, naj nam prikaže tudi pove in razloži dotične igre. Če bi pri ne dolgo osnovani posojilnici ima gospod, ki mu želimo vsi Radinci, bila je prav topla. Če bi bil radovednosti bi ga prosili, naj nam prikaže tudi pove in razloži dotične igre. Če bi pri ne dolgo osnovani posojilnici ima gospod, ki mu želimo vsi Radinci, bila je prav topla. Če bi bil radovednosti bi ga prosili, naj nam prikaže tudi pove in razloži dotične igre. Če bi pri ne dolgo osnovani posojilnici ima gospod, ki mu želimo vsi Radinci, bila je prav topla.

Iz Stoperca. Veseli nas, da je g. župnik naš potoval po Francoskem in si ogledal tiste kraje, kakor nam je to razlagal dne 5. maja. Iz radovednosti bi ga prosili, naj nam prikaže tudi pove in razloži dotične igre. Če bi pri ne dolgo osnovani posojilnici ima gospod, ki mu želimo vsi Radinci, bila je prav topla. Če bi bil radovednosti bi ga prosili, naj nam prikaže tudi pove in razloži dotične igre. Če bi pri ne dolgo osnovani posojilnici ima gospod, ki mu želimo vsi Radinci, bila je prav topla.

Vojnik-Crešnice. Župnik Franc Ogrizek, večni sovražnik, je pred par tedni prišel iz Stoperca. Veseli nas, da je g. župnik naš potoval po Francoskem in si ogledal tiste kraje, kakor nam je to razlagal dne 5. maja. Iz radovednosti bi ga prosili, naj nam prikaže tudi pove in razloži dotične igre. Če bi pri ne dolgo osnovani posojilnici ima gospod, ki mu želimo vsi Radinci, bila je prav topla.

in kruh spravil, pri c. kr. glavarstvu v Celji, namesto pri c. kr. sodniji, na isto odprto pismo, v kojem ga učitelj za odškodnino mu oropane službe tirja. K sodniji si Ogrizek namreč ne upa več tožiti, ker tam je resnico in pravico že slišal, katera mu gre, zato pa še pri glavarstvu poskuša in išče po farizejski zvijači svojo „nedolžnost“. Pa kakor je lani navlaš čele dve uri pozneje k sodniji prisopihal, kakor že znano, se zadnjič na poziv k obravnavi pri glavarstvu niti prikazati ni upal!! — Drugokrat na morebitno tožbo pa tudi učitelj ne pride več. Iz tega pač vsakdo sprevidi Ogrizekovo predrznost, ki se opira na duhovsko moč in svetost, ker ja nima nobenega vzroka in nobene pravice do tožbe, a toži in toži pa le vedno naprej, ker se svojih zvijač najmanj ne sramuje, ter hoče s svojimi trdoglavnostjo vse zmagati in vsaki zid prebiti. Sv. pismo uči: Vsaka krivica se mora poravnati itd., to pa zadene Ogrizeka tembolj, ki bi moral lepi zgled dati, ker je razlagatelj svetih resnic!

Sevnica pri Zidanem mostu. Dragi „Štajerc!“ Moram ti nekaj tudi iz Sevnice naznaniti, kako se kaj naši rokodelski mojstri ravna. Piše se nam po novi postavi, da se morajo učenci strogo držati, ne samo v učenju, ampak tudi v djanju, ne pa po cele noči se potepati! Po goštilnah in balih s harmoniko igrati. Pa to je ena stara pravda: Kakoršni je kmet, tak je plug! Kakoršni je mojster, tak je učenec! Ako mojster nima nobenega karakterja, ga tudi učenec ne mara pokazati. Ako mojster po cele noči s svojim učencem okoli kroka in eden drugemu cigare zažigata, seveda da ne more biti drugače. Ja, ti učenec M. uči si rajši da bodeš znal ključek narediti in pa da boš znal pilo v roke prijeti in si rajši kupi kruha pa ne cigarete. Obžalujem in se mi tudi jako čudno zdi, da se naša obrtna zadruga nič ne briga, da bi se to predručilo. Prosim Vas, kaj bojo pa drugi učenci rekli? Toraj vas opozorim vse tisti, kateri imate pri „freisprehinge“ kaj za govoriti, da se taki fantje strogo pri pomočniški skušni v roke vzame, kakor postava govori. Tako priporočam Vam nas več mojstrov iz sosednega trga. Ako se Vas to ne bo nič prišlo, Vas bomo pa še prihodnjič drugače pokrtačili!

Sv. Barbara v Halozah. Kdo bi bil verjel, da bode naš g. župnik Vogrin miroval? Ko so se bližale volitve v okrajni zastop, koliko si je ta debeli gospod prizadeval, da bi prišel v odbor! Bil je tudi navzoč pri blagoslovanju okičke steze (30. 6. 1907) in je slišal iz ust knežkoskega očitno pohvalo G. Ornigu, načelniku okr. zastopa ptujskega. In sedaj ga je dne 16. 5. 1909 očitno v cerkvi med daritvo sv. maše v svoji razburjenosti radi kandidiranja za kmečko skupino, imenoval liberalca in odpadnika od Slovencev. Kakšen preobrat od strani duhovnikov proti vsemu kar je naprednega in kdor ne voli njihovih pristašev. Sramota, da imamo take duhovnike, kateri sejejo preprič na sv. mestu, pred izpostavljenim sv. rešnim telesom. Vprašamo g. mil. knežkoskega, ali ima naloge kod dušni pastir med službo božjo ko so nedolžni otroci čakali na prvo sv. obhajilo, dajati očitno pohujšanje z obrekovanjem zaslužnih oseb, in kaj si pri tem obrekovanju more nedolžna mladina misliti o duhovnikih kod dušnih pastirjev? Omenimo še koliko si je prizadeval za prosto točenje vina pri podružnici sv. Ani, in v tem oziru prireja procesije in volilne shode, ter prigravja okoli cerkve gredoč: le pridite in pijte, imam dobro kapljico, medtem ko priporočam varčevanje na vsako moč.

Št. Ilj pri Mislinji. Dragi „Štajerc“, mi ti moramo zopet nekaj zanimivega iz našega zlahtnega št. Ilja pod Turjakom naznaniti, ker prišel bo čas k volitvi. Seveda šlo je tudi tukaj tem našim nasprotnikom za grlo in si niso znali drugače več pomagati kakor v nedeljo 2. majnika t. l. v neki tukajšnji gostilni kakor nam je znano brez gostilničarjevega dovoljenja en velikanski shod izklicati in bil je pa prav slabo obiskan, ker si tu naši črnuhi niso upali preje razglasiti kjer so se bali da bi jim šlo potem kakor lanske leto, prav daleč okoli znano. Kjer pa mi nepotrebujemo takih ljudi za našega kandidata, mi potrebujemo kmeta, kjer kmetu so znani naši krvavi žulji in naše skrbi, kako naj pridelamo za davek in za druge reči, za-

toraj naša dolžnost nas tirja da se poteguje mo in mi bomo volili kmeta. Naši nasprotniki nas pa le preganjajo kakor lesica kokoši na polju. Za danes dovolj, prihodnjič dalje od teh kokoši in lesjakov. Več prijatelj.

Jesenice na Gorenjskem. Dne 9. majnika t. l. imela je tu „Narodna delavska organizacija“ iz Ljubljane javni shod. Govorniki bili so dr. Oražen in tržni komisar Ribnikar. Vstanovil se je pripravljalni odbor in so bili v tega imenovani: Dr. Kogoj, Alojzij Schrey, Anton Trevn in Lovro Hummer, sami pristni prijatelji tovarniškega delavstva! K tej novi „Organizaciji“ pristopijo menda tudi vsi člani katoliškega delavskega društva, ker se gre tu za liberalizem in narodni obstanek na Jesenicah. — Tega toraj tudi prav prisrčno pozdravlja fajmošter Zabukovec! — Vstanovitelj „Jesenškega Sokola“ gospod profesor Pretner izgnal je „Sokole“ iz njegove dvorane. G. Pretner je pristopil k soc.-demok. zvezi in je imenovan načelnikom te. Dne 16. t. m. napravilo je katoliško delavsko društvo tombolo, ker so te čedni patrijarhi že v drugič pozabili tombolo finančni oblasti naznaniti, bode zopet občutno kaznovani. Iz same grde politike so pozabili Kristinov besede: „Dajte Bogu kar je božje“ in „cesarju kar je cesarjevo“. Menda, bode pane Zabukovec še kmalu očenaš pozabil! Pa saj ne bi bilo čudno, ker je mož s politiko tako preobložen!

Koliko velja prisega?!

Odprto pismo.

„Prisegam pred Bogom, vsega mogočnim, vsevedočim, čisto prisego“... s temi besedami pričena formula sodnijske prislege. S prisego se zaveže dotičnik pred Bogom in sodnijo, da bode resnico in le golo, čisto resnico govoril. Kriva prisega je po naukih naše vere smrtni greh. Postava pa smatra krivo prisego za goljušijo in jo kaznuje s težko večmesečno ječo. Ali — koliko ljudi je, ki se dandanes še bojijo smrtnega greha? Dobijo se katoliški politikastrji, ki smatrajo krivo prisego celo za dovoljeno sredstvo, ako se z njo škoduje političnemu nasprotniku. In postava je — kruljeva, zastarela. Glasom besedila sodnijske prislege bi se moralo ob pričevanju le gotovo resnico govoriti. Tu bi ne smele veljati besede kakor „meni se zdi“, „menda“, „približno tako“ itd., veljati bi morala le beseda „tako je bilo in tako“. Postava pa žalibog zasleduje in kaznuje le tistega krivoprisežnika, kateremu se more dokazati, da je nalašč, hotel, pod prisego neresnico govoril. Zato je število krivih nekaznovanih priseg tako velikansko...

O tej stvari hočem povedati nekaj zanimivih slučajev!

Po septemberskih volitvah so se navali prvaki vseh strank z vso strupeno jezo na mojo osebo. Najprej so mi pošiljali kar na tucate grozljivih pisem in „smrtnih obsodb“, s katerimi sem si seveda doma le fajfo prižigal. Ko jim to ni pomagalo, napravili so več ovadb pri sodniji. Najprej so me tožili pri celjski okrajni sodniji, češ da sem metal kamenje v šipe prvaške tiskarne. To je hotel videti neki prvaški zagriženec. Jaz sem imel nad 20 prič, ki bi vsi kot en mož pod prisego potrdili, da je to popolnoma neresnično. Zato je padla ta tožba v vodo... Še bolj zanimiva je bila druga tožba. Prvaki so me naznanili, da sem hotel s palico udreti v ptujski „narodni dom“ in da sem bržkone šipo v tamošnjih vratih pobil. Pozneje so tej ovadbi še drugo dodali, češ da sem na kolodvoru vpil: „Hauts die Hunde nieder!“ Tožba je tekla in, ker se pri prvi obravnavi ni mojih prič zaslialo, bil sem obsojen na 7 dni zapore. Okrožna sodnija je to sodbo razveljavila. Pri drugi razpravi sem bil zaradi „narodnega doma“ oproščen, zaradi klicanja na kolodvoru pa na 30 K globe obsojen. Ta obsodba je zdaj potrjena in zato lahko o nje svoje mnenje povem.

Pravzaprav o sodbi sami ne mislim govoriti. Pač pa o pričanju mojih nasprotnikov. Nasprotne moje priče so bile: krčmar „narodnega doma“ Šnibar, njegova nadbudna hčerka, železniški uradnik Gbergorka, neki hlapec in posojilniški pisar Gabig.